

PASAULES KAUSS

26.-29.07.2018.

CSI2*-W/CSIYH1*
RĪGA-2018
"GRAND PRIX
RIGA"

**CENTRĀLEIROPAS
ZONAS POSMS
ŠĶĒRŠĻU
PĀRVARĒŠANĀ**

Ģirts Bricis ar zirgu Dunau 2017. gadā uzvarēja Latvijas čempionātā šķēršļu pārvārēšanā, septīto reizi izcīnot valsts labākā jātnieka titulu šajā disciplīnā. Pasaules kausa Rīgas posmā pagājušogad viņš ieguva divas pirmās (maršrutos Nr. 1 un 2) un vienu trešo vietu atsevišķos maršrutos.

Zemkopības ministrija

Ja ir kaut kādā
standartā
rakstīts, kādā
šriftā jābūt,
tad man vajag
šrifta nosau-
kumu. Tāpat
uz aci nevaru
atrast.

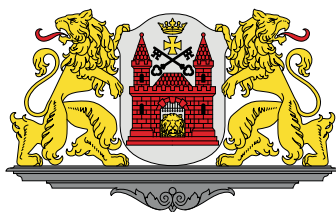
PATEICAMIES
SACENSĪBU
SPONSORIEM
UN
ATBALSTĪTĀJIEM!

Izglītības un zinātnes
ministrija

Lauku atbalsta
dienests

Rīgas Dome

LATVIJAS OLIMPIŠKĀ KOMITEJA

Lauksaimnieku organizāciju
sadarbības padome

LATVIJAS SPORTA FEDERĀCIJU PADOME

Moduls
Engineering

TECHNOLOGY
CORPORATION

Igors Skoks

GASO

GĀZES APGĀDES SISTĒMAS
OPERATORS

DOBELES DZIRNAVNIKS

ZIRGU STALLIS

• ZIRGLIETAS UN VESTERNĀ APĢĒRBS •

Kūdra prasīgiem dārzkopjiem!

NEĀTKARĪGĀ

VakaraZiņas

CIENĪJAMIE SACENSĪBU DALĪBNIEKI, ORGANIZĒTĀJI UN LĪDZJUTĒJI!

Arī šogad mēs tradicionāli tiekamies Kleistos, kur norisinās Pasaules kausa Rīgas posma sacensības jāšanas sportā. Tas ir atzinīgs vērtējums sacensību organizētājiem, un tā ir atzinība Latvijas zirgkopjiem, treneriem un jātniekiem, – visai nozarei. Sacensības ir labākā vieta, kur zirgaudzētājiem parādīt savu prasmī un paveikto. Jāteic, ka Latvijā visvairāk audzētie ir Latvijas zirgu šķirnes sporta un braucamā tipa zirgi, kurus prasmīgi izkopj par augstas klases sporta zirgiem – jātnieku apmācībai sporta skolās un amatieru sportam. Pēdējos gados zirgu sporta īpašību uzlabošanai Latvijā ievesti ģenētiski augstvērtīgi siltasiņu vaislinieki. Tas nozīmē, ka zirgaudzētāji aizvien lielāku vērību velta augstvērtīgu dzīvnieku iegūšanai, kas – sekojot starptautiskā sporta tirgus tendencēm – veicina sporta tipa zirgu attīstību. Līdztekus notikuši semināri, vieslekcijas ar augsta līmeņa ekspertu piedalīšanos, praktiskās apmācības ne vien zirgu audzētājiem, bet arī vērtētājiem, tiesnešiem, treneriem un sportistiem. Latvijā zirgaudzēšana kļūst aizvien spēcīgāka. Lielais darbs, ko dara nozares speciālisti gan profesionālajā ikdienas darbā, nozares asociācijās, gan arī individuāli, nes un arī turpmāk, ceru, nesīs atzīstamus rezultātus.

Tikai pateicoties entuziastiem, kuri nesavtīgi un pašaieliedzīgi darbojas, mēs esam spējuši Latvijā rīkot šādas augstas klases Pasaules kausa sacensības jau 26 reizes. Kleistos kā Latvijas jāšanas sporta centrā labi jūtas ne tikai mūsu jātnieki, bet šo vietu augstu vērtē arī sportisti no citām pasaules valstīm. Tas ir gandarījums mums visiem!

Vēlu veiksmi sacensību dalībniekiem!

Jānis Dūklavs,

Latvijas Republikas Zemkopības ministrs

VĒLU IKVIENAM SPORTISTAM PARĀDĪT SAVU VISLABĀKO SNIEGUMU!

Jau tradicionāli Pasaules kausa Rīgas posma sacensībās šķēršļu pārvarēšanā sacentīsies meistarīgi jātnieki no daudzām valstīm. Programmā iekļauti dažādas sarežģītības maršruti, tāpēc startēs visi labākie Latvijas sportisti dažādās konkurencēs. Viņiem šī ir lieliska iespēja parādīt savu varēšanu spēcīgā sacensībā, kā arī iepazīstināt ar mūsu zirgaudzētāju paveikto. Lieliski, ka šāda iespēja tiek radīta savās mājās, sporta centrā “Kleisti”, kur mūsu jātniekiem noteikti palīdz arī māju sajūta. Tas palīdz objektīvāk izvērtēt potenciālās zirgu darbaspējas un nodemonstrēt tos arī potenciālajiem pircējiem, jo mūsu nozares attīstībai ir ļoti svarīgi paplašināt noieta tirgu. Protams, kā jau sacensībās, ceram uz mūsu sportistu izcīnītajām godalgām. Vēlu veiksmi, bet svarīgākais ir, lai katrs sportiskais pāris – jātnieks un zirgs – parādītu savu labāko sniegumu šajās, gada svarīgākajās sacensībās jāšanas sportā Latvijā!

Edgars Treibergs,

Latvijas Zirgaudzētāju biedrības prezidents, sacensību CSI2*-W/CSIYH1* Rīga-2018 goda prezidents

PASAULES KAUSS

WORLD CUP CSI2*-W/CSIYHI* RĪGA-2018

Kvalifikācija Pasaules spēlēm 2018
Kvalifikācija Eiropas čempionātam 2019

SACENSĪBU PROGRAMMA

27. jūlijs

- 9.00 Maršruts Nr. 1.**
Art. 274.5.6. (Šķēršļu augstums līdz 120 cm). Sacensības divās fāzēs.
Balvu fonds: 1400 eiro
- 12.00 Maršruts Nr. 2.**
Art. 274.5.6. (120 cm). Sacensības ar handikapu divās fāzēs.
Piedalās 6/7 g. v. zirgi.
Balvu fonds: 1400 eiro
- 15.00 Maršruts Nr. 3.**
Art. 274.5.3. (130 cm). Sacensības divās fāzēs.
Balvu fonds: 2000 eiro
- 18.00 Maršruts Nr. 4.**
Art. 238.2.1. (140 cm). Sacensības uz laiku.
Balvu fonds: 3000 eiro

28. jūlijs

- 9.00 Maršruts Nr. 5.**
Art. 238.2.1. (120 cm). Sacensības uz laiku.
Balvu fonds: 1500 eiro
- 12.00 Maršruts Nr. 6.**
Art. 238.2.1. (120/125 cm). Sacensības ar handikapu uz laiku.
Piedalās 6/7 g. v. zirgi.
Balvu fonds: 1500 eiro
- 15.00 Maršruts Nr. 7.**
Art. 269.5.+269. (130 cm). Akumulācijas sacensības uz laiku ar džokeri.
Balvu fonds: 2500 eiro
- 18.00 Maršruts Nr. 8.**
Art. 274.5.3. (140 cm). Sacensības divās fāzēs.
Balvu fonds: 4000 eiro

29. jūlijs

- 9.00 Maršruts Nr. 9.**
Art. 238.2.2. (125/130 cm). Sacensības ar handikapu uz laiku ar pārlēkšanu. Piedalās 6/7 g. v. zirgi.
Balvu fonds: 2500 eiro
- 12.00 Maršruts Nr. 10.**
Art. 238.2.2. (135 cm). Sacensības uz laiku ar pārlēkšanu.
Balvu fonds: 4000 eiro
- 15.00 Maršruts Nr. 11., "Grand Prix"**
Art. 238.2.2.+Annex E+Annex VIII Art 6. (140/160cm). Sacensības uz laiku ar pārlēkšanu.
Balvu fonds: 25 000 eiro
- 18.00 Maršruts Nr. 12.**
Art. 238.2.2. (125 cm). Sacensības uz laiku ar pārlēkšanu.
Balvu fonds: 2000 eiro

**Kopējais balvu fonds:
50 800 eiro**

Kristīne Egle ieguva pirmo vietu maršrutā Nr. 7, bet divas otrās maršrutos Nr. 4 un 8.

Sintija Semeņkova ieguva trešo vietu maršrutā Nr. 4.

WORLD CUP CSI2*-W/CSIYHI* RĪGA-2018

Qualifier for the WEG 2018 Tryon
Qualifier for the EU-CH Rotterdam

DAILY PROGRAMME

27. jūlijs

9.00 Competition No: 1.

Art. 274.5.6. (120 cm). Table A,
competition in two phases.
Total prize money: 1400 EUR

12.00 Competition No: 2.

Art. 274.5.6. (120 cm). Table A,
competition in two phases.
Open for 6 and 7 years old horses.
Total prize money: 1400 EUR

15.00 Competition No: 3.

Art. 274.5.3. (130 cm). Table A,
competition in two phases.
Total prize money: 2000 EUR

18.00 Competition No: 4.

Art. 238.2.1. (140 cm). Table A,
competition against the clock.
Total prize money: 3000 EUR

28. jūlijs

9.00 Competition No: 5.

Art. 238.2.1. (120 cm). Table A,
competition against the clock.
Total prize money: 1500 EUR

12.00 Competition No: 6.

Art. 274.5.6. (120/125 cm). Table A,
competition against the clock.
Open for 6 and 7 years old horses.
Total prize money: 1500 EUR

15.00 Competition No: 7.

Art. 269.5.+269. (130 cm). Accumulator competition against the clock Joker up to 135 cm.
Total prize money: 2500 EUR

18.00 Competition No: 8.

Art. 238.2.1. (140 cm). Table A,
competition in two phases.
Total prize money: 4000 EUR

29. jūlijs

9.00 Competition No: 9.

Art. 238.2.2. (125/130 cm). Table A, competition against the clock with one jump-off. Open for 6 and 7 years old horses.
Total prize money: 2500 EUR

12.00 Competition No: 10.

Art. 238.2.2. (135 cm). Table A, competition against the clock with one jump-off.
Total prize money: 4000 EUR

15.00 Competition No: 11, "Grand Prix"

Art. 238.2.2.+Annex E+Annex VIII Art. 6 (140/160 cm). FEI World Cup™ Qualifying competition, Table A competition against the clock with one jump-off.
Total prize money: 25 000 EUR

18.00 Competition No: 12.

Art. 238.2.2. (125 cm). Table A, competition against the clock with one jump-off.
Total prize money: 2000 EUR

**Overall Prize Money:
50 800 EUR**

Andis Vārņa ieguva trešo vietu maršrutā Nr. 3.

Kristaps Neretnieks bija labākais no Latvijas sportistiem 2017. gada "Grand Prix" maršrutā, izcīnījis piekto vietu, kā arī izcīnīja pirmās vietas maršrutos Nr. 3, 4, 6. un 8, un otro vietu maršrutā Nr. 1.

Sabīne Siliņa ieguva trešo vietu maršrutā Nr. 5.

PASAULES KAUSS

VISPĀRĒJĀ INFORMĀCIJA CSI2*-W/CSIYHI* RĪGA - 2018

Sacensību statuss/Statuss

CSI2*-W/CSIYHI*

Norises laiks/Date

26.-29.07.2018.

Norises vieta/Place

Sporta centrs "Kleisti"/Sport Centre "Kleisti"
Rātsupītes iela 4, Rīga, LV-1067
Tālr./fakss +371 67427135, +371 67426727
E-pasts: leflatvia@leflatvia.lv
Mājaslapa: www.leflatvia.lv

Organizētāji/Organizer

Latvijas Jātņieku federācija/Latvian Equestrian Federation
Latvijas Zirgaudzētāju biedrība/Latvian Horse Breeder Society

Rīcības komiteja/Organizing Committee

Goda prezidents/Honorary President: Edgars Treibergs (LAT)
Sacensību prezidents/President of the Event: Agris Blaus (LAT)
Sacensību sekretāre/Show Secretary: Natālija Šakurova (LAT)
Sacensību direktori/Event Directors: Juris Mežnieks (LAT),
Kristīne Lisovska (LAT)
Asistente/Assistant: Anita Mangale (LAT)

Tiesnešu kolēģija/Ground Jury

Prezidents/President: Dainis Līvmanis (LAT)
Tiesnešu kolēģija/Members: Kari Jalassola (FIN),
Inga Miķelsone (LAT), Vladislavs Rutkovskis (LAT)
Ārzemju tiesnesis/Foreign Judge: Saba Szabo (HUN)

Maršrutu sastādītājs/Course Designer:

Vladimirs Platovs (RUS)
Asistenti/Assistants: Ivo Miķelsons (LAT),
Sergejs Šakurovs (LAT), Egils Broks (LAT)

Galvenais stjuarts/Chief Steward: Indra Gabaliņa (LAT)

Asistenti/Assistants: Svetlana Lopatina (LAT), Svetlana Rud-
mieze (LAT), Alina Obuševa (LAT), Jolanta Lapiņa (LAT)

FEI veterinārais delegāts/FEI Veterinary Delegate:

Andres Tuvi (EST)
Sacensību veterinārārsts/Treating Veterinarian:
Dana Laizāne (LAT)

Moderators/Announcer: Leonards Siņavskis (LAT)

Stallja menedžeris/Stable Manager: Valērija Artjomova (LAT)
Kalējs/Farrier: Jevgēņijs Bibikovs (LAT)

**Sacensību organizācijas
komitejas pārstāvji gatavojas
apbalvošanas ceremonijai.**

PASAULES KAUSS

PASAULES KAUSA IZCĪNAS CENTRĀLEIROPAS ZONA

Rīgas posma Grand Prix maršruta visi uzvarētāji un Latvijas labākā sportista iegūtā vieta
World Cup CSI-W Rīga qualifying competition

Par uzvaru
“Grand Prix”
maršrutā
2017. gadā
apbalvo igauni
Reinu Pillu.

1992. gads

1. Vladimirs Žukauskis	Štrom	Lietuva
5.-11. Sergejs Šakurovs	Fināls	Latvija
Reinis Jurašs	Filipīna	Latvija
Edijs Buls	Featra	Latvija

1993. gads

1. Vitālijs Mutulis	Balzamīns	Latvija
---------------------	-----------	---------

1994. gads – nenotika
(veterināro apstākļu dēļ)

1995. gads

1. Vincs Civinskis	Rajonas	Lietuva
5. Sintija Orlova	Hamlets	Latvija

1996. gads

1. Reins Pills	Bambuk	Igaunija
4. Olga Sniedze	Disko	Latvija

1997. gads

1. Vincs Civinskis	Grandas	Lietuva
2. Guntars Siliņš	Radiants	Latvija

1998. gads

1. Rims Rimkus	Losjonas	Lietuva
2. Guntars Siliņš	Radiants	Latvija

1999. gads

1. Reins Pills	Mitjutland	Igaunija
7. Guntars Siliņš	Salana-Radiants	Latvija

2000. gads

1. Gžegožs Kubiaks	Orkisz	Polija
2.-6. Sintija Orlova	Guido	Latvija

2001. gads

1. Guntars Siliņš	Salana-Radiants	Latvija
-------------------	-----------------	---------

2002. gads

1. Roberts Šelbergs	Aktiv	ASV
5.-11. Guntars Siliņš	Salana-Radiants	Latvija

2003. gads

1. Gunārs Kletenbergs	Palladium	Igaunija
8.-13. Dainis Ozols	Gvidons	Latvija

2004. gads

1. Pernila Krusa Madsena	Marco's Delight	Dānija
2. Ģirts Bricis	Liberato H	Latvija

2005. gads

1. Gžegožs Kubiaks	Turbud Tempo	Polija
3. Dainis Ozols	Gvidons	Latvija

2006. gads

1. Hanno Ellermanis	Poncorde	Igaunija
5. Andis Vārna	Grand Libero	Latvija

2007. gads

1. Reins Pills	Ritual	Igaunija
3. Andis Vārna	Grand Libero	Latvija

2008. gads

1. Arsēnijs Špakovskis	Campino 51	Krievija
4. Andis Vārna	Grand Libero	Latvija

2009. gads

1. Andis Vārna	Grand Libero	Latvija
----------------	--------------	---------

2010. gads

1. Tīts Kivisilds	Torrero	Igaunija
7. Andis Vārna	Grand Libero	Latvija

2011. gads

1. Vladimirs Beļeckis	Rocketman 2	Krievija
15. Dainis Ozols	Lagūna	Latvija

2012. gads

1. Pjotrs Morštins	Osadkowski van Halen	Polija
6. Kristaps Neretnieks	Conte Bellini	Latvija

2013. gads

1. Kristaps Neretnieks	Continue	Latvija
------------------------	----------	---------

2014. gads

1. Kristaps Neretnieks	Continue	Latvija
------------------------	----------	---------

2015. gads

1. Kristaps Neretnieks	Zuko S	Latvija
------------------------	--------	---------

2016. gads

1. Zigmants Šarka	Aster	Lietuva
5. Andis Vārna KS	Coradina	Latvija

2017. gads

1. Reins Pills	Alfons RA	Igaunija
5. Kristaps Neretnieks	For Fan	Latvija

PAR SACENSĪBU NOTEIKUMIEM

World Cup CSI2*-W/CSIYH1* Rīga-2018 sacensību programmā ir iekļauti maršruti, kurus tiesā pēc FEI (Starptautiskā Jātnieku federācija) apstiprinātiem noteikumiem saskaņā ar katra maršruta noteikto artikulu. Mēģināsim īsi un saprotami ar dažiem piemēriem paskaidrot skatītājam, par ko jātnieki sacensību laikā saņem soda punktus, un ko nozīmē šo sacensību maršrutiem piešķirtie artikuli.

Pirms sacensībām konkūra laukumā dalībnieki kājām drīkst ierasties tikai vienu reizi, ieskaitot arī pārlekšanu. Apskates laikā sportista apģērbam jābūt tīram un kārtīgam. Jābūt zābakos, baltās jājambiksēs, baltā vai gaiši tonētā virskrekļā ar baltu kaklasaiti. Pēc apskates dalībnieki dodas iesildīt savus zirgus un tikai pēc tiesnešu uzaicinājuma drīkst ierasties sacensību laukumā. Atskanot zvanam, dalībniekam 45 sekunžu laikā jāšķērso starta līnija, kura, līdzīgi kā šķēršļi, tiek atzīmēta ar sarkanu karodziņu labajā pusē un baltu – kreisajā. Tiesa, ir daži sacensību veidi, kuros šķēršļus, starta un finiša līniju var šķērsot jebkurā virzienā. Par sacensību uzvarētāju kļūst dalībnieks, kurš atkarībā no sacensību veida saņem vismazāk soda punktu, beidz maršrutu visātrāk vai saņem visvairāk gratifikācijas punktu.

- Par katru gāztu šķērslī sods ir 4 soda punkti.
- Pirmā zirga nepaklausība – 4 soda punkti.
- Pirmā zirga nepaklausība ar gāztu šķērslī – 4 soda punkti plus laika korekcija par 6 sekundēm.
- Otrā zirga nepaklausība nozīmē dalībnieka izslēgšanu.
- Laika normas pārsniegšana tiek sodīta ar 1 soda punktu par katrām 4 sekundēm (vai frakciju no 4 s).
- Jātnieka vai jātnieka un zirga kriens nozīmē dalībnieka izslēgšanu.

Artikuls 238.2.1. Sacensības uz laiku nozīmē, ka, nosakot rezultātu, izšķirošais būs laiks, un par uzvarētāju kļūs sportists, kurš maršrutu būs veicis ar vismazāk soda punktiem vai vispār bez soda, visātrākajā laikā. Atkarībā no nolikuma šajā maršrutā var notikt pārlekšana, taču tad pretendentiem jāuzrāda vienādi rezultāti (ievērojot sekundes simtdaļas). Pasaules kausa posma galve-

Sacensību organizētāji, tiesneši un stjuarti 2017. gadā.

nais maršruts Grand Prix notiek saskaņā ar artikulu 238.2.2. Arī tās ir sacensības uz laiku, bet dalībniekiem ar vienādiem rezultātiem, kas pretendē uz pirmo vietu, ir tiesības piedalīties pārlekšanā. Tā notiek pēc tiem pašiem noteikumiem un sodu tabulas kā pamatsacensībās, ievērojot šāda veida sacensību pārlekšanas noteikumus. Pārējie dalībnieki ierindojami vietās atkarībā no soda punktiem un uzrādītā hita laika.

Artikuls 274.5.3. Sacensības divās fāzēs pielieto bieži, it īpaši, ja paredzams, ka piedalīsies daudz sportistu.

Starptautisko sacensību statusa apzīmējumi

CH – sacensības, kurās iekļauta vairāk nekā viena disciplīna.

SC – tikai šķēršļu pārvarēšana.

CD – tikai iejāde.

CC – tikai trīscīņa.

CA – tikai pajūgu braukšana.

CV – tikai voltizēšana.

CN – nacionālās sacensības (piem., CSN).

CI – starptautiskās sacensības (piem., CSI).

W – sacensības, kurās notiek Pasaules kausa izcīņas sacīkstes (piem., CSI-W).

CIO – oficiālās starptautiskās sacensības (piem., CSIO).

Y – sacensības jaunajiem jātniekiem līdz 21 g. v. (piem., CSIOY).

J – sacensības junioriem līdz 18 g. v. (piem., CDIJ).

P – sacensības ponijiem (piem., CDNP).

Ch – sacensības bērniem (piem., CSIch).

2* – zvaigžņu skaits norāda balvu fonda apjomu (piem., CSI5* balvu fondam jābūt CHF 500 000 un vairāk).

Šīs sacensības ietver divas fāzes, kuras jāveic bez pārtraukuma ar identisku vai atšķirīgu kustības ātrumu. Pirmās fāzes finiša līnija ir starta līnija otrajai fāzei. Maršruta pirmā fāze sastāv no septiņiem vai deviņiem šķēršļiem, bet otrā fāze – no četriem līdz sešiem. Dalībnieki, kuri saņēmuši sodus pirmajā fāzē, tiek apturēti ar zvana signālu, kad viņi pārlec pēdējo šķērslī vai pārsniedz laika normu, kad ir šķērsota finiša līnija. Viņiem jāapstājas pēc pirmās finiša līnijas šķērsošanas. Dalībnieki, kuri nav saņēmuši sodus pirmajā fāzē, turpina maršrutu, kas beidzas pēc otrās finiša līnijas šķērsošanas. Uzvar dalībnieks, kurš otro fāzi veic bez soda punktiem (vai ar mazāko soda punktu skaitu, ja tīri neizlec neviens) un visātrāk.

Artikuls 269.5. Akumulācijas sacensībās dalībnieks cenšas iegūt pēc iespējas vairāk pozitīvo jeb gratifikācijas punktu. Šīs sacensības notiek ar sešiem, astoņiem vai desmit šķēršļiem, kuriem pakāpeniski pieaug pārvarēšanas grūtības pakāpe. Grūtības pakāpi panāk ne tikai ar šķēršļu augstuma un platuma palielināšanu, bet arī ar trajektorijas sarežģīšanu. Gratifikācijas punktus piešķir sekojoši: 1 punkts par pirmo pārvarēto šķērslī, 2 punkti par otro šķērslī, 3 punkti par trešo u.t.t. Punktus nepiešķir par gāztu šķērslī. Parasti šīs sacensības ir ar džokeri, kas dalībniekam dod divas reizes vairāk punktu nekā pēdējais šķērslis veiksmīga lēciena gadījumā. Neveiksmes gadījumā no kopējās jau iegūto punktu summas tiek atņemts skaitlis, kas ir divreiz lielāks par pēdējā šķēršļa numuru. Citas kļūdas tiek sodītas pēc tabulas A.

KONKURSA „LATVIJAS LABĀKAIS JĀTNIKS 2018” LĪDERI

Konkursa

“Latvijas labākais jātnieks 2018” līderi

Pieaugušie

1. Kristaps Neretnieks	(JJS)	2449 p.
2. Andis Vārna	(z/s “Lielceri”)	325
3. Dainis Ozols	(LPJSK)	312
4. Santa Šteinberga	(Rīgas JSK)	232
5. Ģirts Bricis	(RJSK “Sport de Lux”)	227
6. Aleksandrs Šakurovs	(Rīgas JSK)	193

Jaunie jātnieki

1. Sabīne Siliņa	(JSK “Mežstrazdiņi”)	452
2. Mārtiņš Ernests Pilders	(JSK “Zāgkalni”)	89
3. Sindija Freimane	(Talsu JSK)	89

Juniiori

1. Kitija Bilinska	(Ropažu JK)	184
2. Betija Annemarija Ezerkalne	(SIA “ZA Kocēni”)	84
3. Maija Elizabete Smirnova	(Burtnieku ZA)	68

Bērni

1. Madara Pētersone	(JSK “Princis”)	277
2. Tīna Dreimane	(JJSK “Meždravas 1”)	211
3. Laura Luīze Leinerte	(BET)	128

Dati uz 1. jūliju.

Sagatavoja Evita Baradovska

Latvijas Republikas

čempioni

šķēršļu pārvarēšanā

- 2002. g. – Sergejs Šakurovs ar zirgu Ikars (LS)
- 2003. g. – Maira Leja ar zirgu Reičela (LS)
- 2004. g. – Ģirts Bricis ar zirgu Liberato H (OL)
- 2005. g. – Dainis Ozols ar zirgu Gvidons (LS)
- 2006. g. – Andis Vārna ar zirgu Grand Libero (HN)
- 2007. g. – Ģirts Bricis ar zirgu Avis (HN)
- 2008. g. – Kristaps Neretnieks ar zirgu Lacapo (DWB)
- 2009. g. – Guntars Siliņš ar zirgu Lord Picasso (WEST)
- 2010. g. – Ģirts Bricis ar zirgu Kongo (LS)
- 2011. g. – Ģirts Bricis ar zirgu Chandra H (HN)
- 2012. g. – Mairis Penelis ar zirgu Progress (LS)
- 2013. g. – Ģirts Bricis ar zirgu Emilie Jolie (KWPN)
- 2014. g. – Aleksandrs Šakurovs ar zirgu Gīrs (LS)
- 2015. g. – Ģirts Bricis ar zirgu Carlord (KWPN)
- 2016. g. – Andis Vārna ar zirgu KS Coradina (LS)
- 2017. g. – Ģirts Bricis ar zirgu Dunau (KWPN)

AICINĀM UZ

LATVIJAS ČEMPIONĀTU ŠĶĒRŠĻU PĀRVARĒŠANĀ 12. UN 13. AUGUSTĀ!

Rīgā, Latvijas Jātnieku federācijas
sporta centrā “Kleisti”!

Plašāka informācija – sacensību programma un nolikums –
pieejama LF mājaslapā www.ljf.lv.

RĪCĪBAS KODEKSS ZIRGA AIZSARDZĪBAI

Starptautiskā Jātnieku federācija (FEI) pieprasa no visiem, kas ir iesaistīti starptautiskajā jāšanas sportā, stingri ievērot FEI rīcības kodeksu, atzīt un ņemt vērā, ka zirga labsajūta ir primāra un nekādā gadījumā nedrīkst tikt pakļauta sāncensības vai komerciālām interesēm.

1. Visos sagatavošanās un treniņu posmos sporta zirga labsajūta vērtējama visaugstāk par visām citām prasībām.
2. Zirgiem un jātniekiem jābūt labā sportiskā formā, ar labu veselību, pirms dot atļauju startēt.
3. Sporta pasākumi nedrīkst nodarīt kaitējumu zirga labklājībai.
4. Jāpieliek visas pūles, lai būtu droši, ka zirgiem tiek veltīta pienācīga uzmanība pēc sacensībām, un pret viņiem jā saglabā humāna attieksme, arī kad sacensību karjera beigusies.
5. FEI mudina visas sportā iesaistītās personas sasniegt visaugstāko izglītības līmeni to kompetences jomā.

Rīcības kodekss zirga aizsardzībai periodiski var tikt pārskatīts, un visi interesentu viedokļi ir laipni gaidīti. Īpaša uzmanība tiks veltīta jaunākajiem zinātniskajiem pētījumiem par zirga labturību.

Katru no kodeksa punktiem paskaidro vairāki apakšpunkti. Ar šī kodeksa pilnu versiju Daiņa Līvmaņa tulkojumā var iepazīties LJF mājaslapā www.ljf.lv sadaļā Noteikumi (Šķēršļu pārvarēšanas sacensību noteikumi, Pielikums XIV, 77.-79. lpp.), kā arī izlasīt angļu, franču, spāņu, vācu un arābu valodās Starptautiskās Jātnieku federācijas mājaslapā www.fei.org. FEI Rīcības kodekss zirga aizsardzībai tiek publicēts, regulāri pārskatot tā tekstu, sākot no 1992. gada saskaņā ar FEI Ētikas komisijas lēmumu, lai nodrošinātu zirgu labsajūtu, kā arī vislielāko labvēlību jāšanas sportam.

SIA "Fine Automobiles" laukumā uz apbalvošanu atgādāja organizatorus un goda viesus – no labās sacensību prezidents Agris Blaus, zemkopības ministrs Jānis Dūklavs un FEI tiesnesis Dominiks Ribo.

Paraugdemonstrējumus iejādē sniedz Terēze Rozenberga ar zirgu Kivi.

Skatītāji varēja iepazīt arī pajūgu braukšanas disciplīnu.

PASAULES KAUSS

PASAULES KAUSA SACENSĪBAS LATVIJĀ

Pasaules kausa izcīņas Rīgas posma sacensības jāšanas sportā šķēršļu pārvarēšanā CSI2*-W/CSIYH1* jau kopš 1992. gada ir svarīgākais notikums Latvijas jāšanas sporta dzīvē. Sacikšu laikā sporta centrā “Kleisti” varēs redzēt mūsu labāko sportistu sniegumu, kā arī izbaudīt augsta līmeņa sacensību organizāciju un līdzjutēju atbalstu.

Sacensību laikā notiks cīņa 12 maršrutos, taču galvenais būs “Grand Prix Riga” ar līdz 160 cm augstiem šķēršļiem, kas notiks svētdien un dos ieskaites punktus Pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā Centrāleiropas zonā. Tajā būs iespēja gūt punktus kvalifikācijai Pasaules jāšanas spēlēm, kas notiks 2018. gada septembrī ASV, un 2019. gada Eiropas čempionātam.

Tradicionāli uz šīm sacensībām ierodas spēcīgākie kaimiņvalstu jātnieki, taču pēdējo gadu laikā – arī vairāku citu valstu pārstāvi. Plašāka informācija par iepriekšējo gadu sacensību rezultātiem atrodama Latvijas Jātnieku federācijas (LJF) mājaslapā www.ljf.lv.

Pagājušajā gadā Rīgas posma galvenajā “Grand Prix” maršrutā uzvaru izcīnīja igauņis Reins Pills ar zirgu *Alfons RA*. Pirmās vietas guvuši arī Latvijas sportisti: 1993. gadā – Vitālijs Mutulis ar Balzamīnu, 2001. gadā – Guntars Siliņš ar Salana-Radiantu, 2009. gadā – Andis Vārna ar *Grand Libero*, 2013. un 2014. gadā – Kristaps Neretnieks ar *Continue*, bet 2015. gadā – Kristaps Neretnieks ar *Zuko S*.

Reins Pills Latvijas PK posma galvenajā maršrutā uzvarējis jau iepriekš (1996. g.; 1999. g. – ar Edgara Treiberga Latvijā audzēto zirgu Mitjutland; 2007. g.). Viņš sacīja: “Ši ir mana ceturrtā uzvara Rīgas posmā, un esmu ļoti priecīgs par to, jo mans desmitgadīgais zirgs Alfons (no SIA “Burtnieku Zirgaudzētava” ērzeļa Aromāts) pirmoreiz lēca šādu augstumu, un izdevās uzvarēt, – šī bija mana diena, kad veicās. Jau 43 gadus darbojos ar zirgiem (Reinam ir 57 gadi), un varu šo darbu ar prieku turpināt.”

Par pagājušā gada sacensībām FEI (Starptautiskā Jātnieku federācija) nozīmētais ārzemju tiesnesis **Dominiks Ribo** no Francijas teica: “Esmu tiesājis turnīrus daudzviet pasaulē, dažādos kontinentos un ieguvis lielu pieredzi, tāpēc varu apgalvot, ka šīs sacensības – jāšanas sporta šovs – ir līdzvērtīgs labākajiem pasaulē. Man patīk šāda organizācija – vienkārša, bet tajā pašā laikā perfekta, bez lieka patosa un ārišķības. Ir radīti visi nepieciešamie apstākļi gan dalībniekiem, gan skatītājiem, gan zirgiem, par ko pārliecinājos, apskatot staļus. Patīk arī skaistā un zaļā sporta bāzes teritorija, īpaši – dīķis, pie kura var atpūsties arī zirgi. Patiesi lieliska ir zāles laukuma kvalitāte. Esmu daudz tiesājis zālēs laukumos, kur zirgiem obligāti bija jālieto radzes. Taču te tas nav nepieciešams, un segums ir labāks nekā vienā otrā Francijā pazīstamā zāles sacikšu arēnā. Tāpēc vieglāk strādāt arī maršruta sastādītājam, jo segumā netiek izsistas bedres, un šķēršļu izvietojums nav jāizvēlas, rēķinoties ar tām.”

Maršrutu sastādītājs **Vladimirs Platovs** no Krievijas: “Rīgā izdodas izveidot sarežģītus un oriģinālus maršrutus, jo te ir ļoti laba grunts, plašs laukums, viens no lielākajiem, kurā esmu strādājis. Kad maršrutu sastādītāji kārto eksāmenus vienā no pasaules galvenajiem jāšanas sporta centriem Āhenē (Vācijā), – viņiem saka – zāle ir laukumu karaliene. Man prieks, ka Rīgā labās tradīcijas turpinās jau daudzus gadus. Organizācijas komiteja strādā lieliski, katrs zina savus pienākumus. Laukums ir labā kvalitātē, un prasībām atbilstoši šķēršļi, kā arī vienmēr ir sagatavota priekšnesumu programma, kas iepriecina skatītājus, un to tribīnēs vienmēr ir daudz.”

Pasaules kausa izcīņas seriālu sāka organizēt 1978. gadā, pakāpeniski sacensības sarīkojot 17 līgās vairākos posmos ar prestižo finālu vienreiz gadā. Līdz 1998. gadam sacensību ģenerālsponsors bija zviedru automobiļu ražotājs “Volvo”, kas pēc 20 gadiem šo sadarbību beidza, un jau vairākus gadus galveno sacikšu rīkošanu veic pati FEI un nacionālās federācijas.

Apbalvo Ģirtu Brici.

Maršrutu sastādītāji Vladimirs Platovs (no labās) un Ivo Miķelsons.

Apbalvo Kristapu Neretnieku.

STARPTAUTISKU SACENSĪBU ZVAIGŽŅU STATUSS

Pasaules kausu rīkošana jāšanas sportā no nacionālajām jāšanas sporta federācijām prasa milzīgu atdevi un atbildību. Tik augsta mēroga starptautisko sacensību organizēšanā pastāv strikti starptautiskie noteikumi, līdz ar to viens no galvenajiem organizatoru uzdevumiem ir perfekts komandas darbs un salīdzinoši lielas naudas summas piesaiste maršrutu balvu fondam.

Starptautisko sacensību zvaigžņu statusu galvenokārt nosaka naudas balvu fonds, kas vienas zvaigznes sacensībās noteikts, sākot no dažiem tūkstošiem CHF līdz 50 000 tūkstošiem CHF. Seko:

- 2* – 50 000 līdz 100 000 CHF,
- 3* – 100 000 līdz 250 000 CHF,
- 4* – 250 000 līdz 500 000 CHF,
- 5* – 500 000 CHF un vairāk.

Jo vairāk zvaigžņu tiek piešķirtas sacensībām, jo striktāki noteikumi jāievēro organizatoriem, piemēram, dalībnieku ceļa izdevumu apmaksa, viesnīcu apmaksa u. c. Zvaigžņu skaitu apstiprina Starptautiskā Jātņnieku federācija.

Baltijas valstīs augstākais zvaigžņu statuss – trīs – līdz šim piešķirts 2012. gadā, kad Latvijā norisinājās starptautiskās konkūra sacensības individuālajā un komandu izcīņā, savukārt, Igaunijā – starptautiskās sacensības slēgtajā manēžā. Krievijā un Ukrainā tiek rīkotas arī pieczvaigžņu konkūra sacensības, kurās balvu fonds sasniedz pat 400 000 eiro.

Šogad Pasaules kausa Rīgas posma sacensību kopējais balvu fonds ir 50 800 eiro.

PASAULES KAUSS

KATRU DARBU PAVEIKT AR GODAPRĀTU

Pasaules kausa Rīgas posma sacensību prezidents EDRAGS TREIBERGS ir arī Latvijas Zirgaudzētāju biedrības (LZB) vadītājs, Latvijas Jātnieku federācijas (LJF) prezidija loceklis un Latvijas Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes (LOSP) valdes priekšsēdētājs. Viņš iestājas ne tikai par zirgaudzēšanas attīstību, bet arī par visu lauksaimnieku interesēm – pagājušogad plūdu laikā, bet šogad sausuma apstākļos, – kas nu kuru brīdi ir aktuālākais...

Šī gada februārī LZB biedru kopsapulcē atkārtoti un vienbalsīgi par prezidentu tika ievēlēts Edgars Treibergs, par viceprezidentu – Juris Mežnieks, bet par valdes locekļiem – Raimonds Krūmiņš, Inga Kursīte, Gunita Bendrupa, Maija Kleinberga, Arnis Kaminskis, Jānis Jurašs un Līga Pētersone. Visi šie cilvēki ir cieši saistīti ar zirgaudzēšanu un praktisko darbu nozarē. LZB par darbu aizvadītajā gadā apbalvoja labākos zirgaudzētājus un nozares popularizētājus – Gunitu Bendrupu, Mareku Jedinaku, SIA “Burtnieku zirgaudzētava”, z/s “Kēniņkalni”, bet balvu par mūža ieguldījumu saņēma Pērle Strauta, kura ar savu darbu iedvesmojusi vairākas zirgaudzētāju paaudzes.

LZB prezidents Edgars Treibergs par biedrības 2017. gadā paveikto:

- LZB pārraudzībā bijis 2101 zirgs, 195 jaunzirgi un 214 kumelji. Vērtēšana notikusi 89 fizisko personu saimniecībās, 33 zemnieku saimniecībās un 25 SIA vai AS.

- Ganāmpulku īpašniekiem, kuriem pieder ciltsgrāmatā ierakstītas vai ierakstīšanai sagatavotas tīršķirnes vaislas ķēves, kam noteiktas darbaspējas, ģenētiskā kvalitāte, un kuras novērtētas pēc pēcnācējiem, izmaksāts valsts atbalsts par 145 ķēvēm – 25 802 eiro.

- Novērtēti 214 kumelji un 195 jaunzirgi, sertificēti 13 jauni vaislas ērzeļi un 35 ērzeļi pēc pēcnācējiem.

- LZB zirgu īpašniekiem kopā izmaksāti valsts atbalsta maksājumi 85 225 eiro apjomā. Lai uzlabotu ciltsgarba kvalitāti, noņemti 85 DNS paraugi, kuriem analīžu veikšana laboratorijā Vācijā izmaksājusi 2825 eiro.

Tika nosaukti labākie zirgaudzētāji Latvijā. Pēc kopējā zirgu skaita lielākā

ir SIA “Burtnieku zirgaudzētava” – 155 zirgi, kas ir līdere arī jaunzirgu audzēšanā un kumelju iegūšanā. LZB patlaban ir 189 juridiskie un individuālie biedri, un biedrības prezidents Edgars Treibergs, runājot par nākamā darba perioda uzdevumiem, uzsvēra, ka būtiski ir rūpēties par arvien jaunu zirgaudzētāju iekļaušanos biedrības darbā, kā arī svarīgs ir uzdevums jaunās ciltsgarba programmas īstenošana un tā sauktās ES Dzīvnieku audzēšanas regulas ievērošana, kas stājas spēkā šī gada 1. novembrī un paredz pārraudzības, vērtēšanas un ciltsgarbatas kārtotāšanas noteikumus.

Balva par mūža ieguldījumu

Edgars Treibergs 2017. gadā saņēma LJF balvu par mūža ieguldījumu jāšanas sporta attīstībā.

– Ja balva tika saņemta par mūža ieguldījumu, varbūt der atcerēties dažas lietas no pašiem pirmsākumiem, kuras diez vai kāds par mani zina, – nosmej Edgars Treibergs.

No rūpīgi glabātās diplomu un goda rakstu prāvās kaudzes viņš izņem vienu, kas 1975. gadā saņemts no LPSR Lauksaimniecības ministrijas izglītības pārvaldes par 1. vietu zootehnikas specialitātē lauksaimniecības tehnikumu un sovhoztehnikumu izlaiduma kursu audzēkņu 6. olimpiādē. Tad – 1985. gada diplomu, kuru saņēmis kā aktīvākais tiesnesis trīscīņā un iejādē, kam nākamajā gadā sekoja arī krūšu nozīme “Labākais tiesnesis”. Tas, ka Edgars tādas lietas atceras, apliecina, cik nozīmīgi viņam visu un jebkurā jomā paveikt ar godaprātu, censties pēc visaugstākā rezultāta.

– Ar jāšanas sportu sāku nodarboties 1971. gadā, – stāsta Edgars Treibergs, – un aktīvi turpināju startēt līdz 1983. gadam. Tad darbs sāka prasīt arvien vairāk laika, un visu nevarēja paspēt. Toreiz startēju gan iejādē, gan konkūrā, gan trīscīņā, un pamēģināju arī rikšošānu. Tieši vispusība ir ļoti svarīga, lai panāktu labāku sadarbību ar zirgu. Pat nevaru iedomāties, kā var startēt šķēršļu pārvarēšanā, ja sportists nav apguvis iejādes pamatus.

Latvijas Zirgaudzētāju biedrības valde (no kreisās): pirmajā rindā – Edgars Treibergs, Maija Kleinberga, Arnis Kaminskis, Gunita Bendrupa, Jānis Jurašs; otrajā rindā – Raimonds Krūmiņš, Juris Mežnieks, Līga Pētersone un Inga Kursīte.

Latvijas Zirgaudzētāju biedrības prezidents Edgars Treibergs.

Rīgas puika dodas uz laukiem

– Kā jūs, Rīgas puika, ne tikai interesējāties par zirgiem un nolēmāt sevi veltīt zirgaudzēšanas nozarei?

– Sākums sapratnē ar zirgiem bija, kad vasarās dzīvoju Garkalnē. Nevēlējos 4. klasē braukt uz kolhozu ravēt, un dabūju no vietējā kolhoza izziņu, ka vasaru strādāšu Upesciemā. Man iedeva sīkākai darbiem vienu zirgu, tad otru, – ar ko zāli pļaut. Mani redzot, tantes šķūnīšos sameklēja vecus seglus, un sāku jau nopietnāk jāt ar zirgiem, un tas iepatikās.

Jā, dzīvoju centrā un mācījos Rīgas 6. vidusskolā. Tā bija laba skola, un tika prasīti ne vien rezultāti mācībās, bet arī, lai katrs skolēns ārpus skolas nodarbotos pulciņos. Mani gribēja pievērst modernajai piecīņai, bet man nepatika visas pārējās disciplīnas. Zirgi gan. Tāpēc braucu uz Kleistiem trenēties un vēlējos iestāties jāšanas sporta sekcijā, bet nokavēju noteikto datumu. Tad izgudroju, ka ar šo sporta veidu varētu nodarboties lauksaimniecības tehnikumos, jo tieši tolaik tika izdota LPSR Ministru kabineta pavēle, ka visās šajās mācību iestādēs jānodibina sporta sekcijas. Paskatījos avīzēs, kur tika publicēti tehnikumu uzņemšanas noteikumi. Piezvanīju uz vienu, otru, trešo, – visur

jau pilns. Beidzot Maltas sovhoztehnikumā atbildēja, ka vietas brīvas. Tas bija 1971. gada 31. augustā... Nemaz nezināju, ka Malta atrodas Rēzeknes rajonā. No stacijas tiku līdz skolai ar taksi un sapra-

paraksts

tu, ka mājās vairs neaizbraukšu. Sāku mācīties Zootehnikas nodaļā. Īstenojot valdības lēmumu, 1974. gadā tehnikumā tiešām tika izveidota jāšanas sporta sekcija. Mums iedeva naudu, un braucām uz padomju saimniecību “Sovetskaja Latvija” Voronovā iepirkt zirgus, sākumam – septiņus. Jā, mums uzticēja naudu un arī zirgu pirkšanu.

– Gandrīz neticams stāsts. Kas notika tālāk?

– Jau 1972. gadā ar zirgu Fjords startēju šķēršļu pārvarēšanas sacensībās maršrutā ar 130 cm augstiem šķēršļiem. Tajā pašā gadā sporta biedrības “Vārpa” sporta spēlēs maršrutā ar 140 cm augstiem šķēršļiem divos hitos jauniesu konkurencē paliku otrais ar četriem soda punktiem un biju dusmīgs, ka man neļāva startēt arī uz 150 cm.

Darbs Tērvetē sniedza plašas iespējas

– Kā īsā laikā izdevās tik labi sagatavot zirgus?

– Trenējāties no rīta līdz vakaram, jājam pa kalniem, pārvarējām pašu sagatavotus šķēršļus, kas bija pat sarežģītāki nekā sacensībās. Trenera mums nebija. Kad 1975. gadā iestājos Latvijas Lauk-

saimniecības akadēmijā, lai mācītos par veterinārārstu, tad jābū arī tās sporta bāzē Muškos. Esmu trenējies arī Ikšķilē pie Ārijas Kārklīnas. Bet kopš 1978. gada, kad saņēmu uzaicinājumu strādāt Tērvetes zirgaudzētavā, tur šo iespēju bija daudz vairāk. Mums katru gadu pārdošanai vajadzēja sagatavot 50 līdz 60 zirgus. Bijām tikai trīs, četri jaunzirgu treneri, pārējo paveica apkārtnes bērni vecumā no 12 līdz 14 gadiem, kuri nāca pie mums trenēties. Tagad jaunieši ir tehniski gudrāki, bet zaudējuši to izpratni, centību un entuziasmu, kas bērniem bija kādreiz. Labi, ka no Kleistiem pie mums brauca trenere Astrīda Belovzorova, kura ļoti daudz iemācīja. Paspēju visu – gan strādāt, gan trenēties. Labākie zirgi, ar kuriem startēju, bija Fjords, Maratons, Vdumčevijs, Koralis, Vezuvijs, Cintis, Otkliks, Gazele, Sapis.

Zirgu skaitu palielināja līdz 35 000

– **Drīz vien nonācāt organizatora darbā, kad gan jāšānai vairs neatlika laika...**

– Pēc kārtējā PSKP kongresa 1981. gada 22. aprīlī tika izdots lēmums numur 402., kas paredzēja veicināt zirgaudzēšanas un zirgkopības attīstību. Mūsu Lauksaimniecības ministrijā šim nolūkam tika izveidota jauna štata vieta, un mani pusgadu zirgaudzēšanas un jāšanas sporta entuziasti Guntis Rozītis un Viesturs Lubkins pierunāja, lai eju tur strādāt. Pabiju vairākos amatos – par galveno speciālistu Ciltslietu pārvaldē, Zirgkopības nodaļas vadītāju u. c. Tā ar 1982. gada 30. aprīli sāku intensīvi nodarboties ar iepriekš minētā lēmuma īstenošanu kopā ar Zigrīdu Peliti Kurzemē, Dzintru Puķudruvu-Puriņu Vidzemē, Irēnu Baučali Latgalē, Alviņu Grasi un Pērlī Strautu Rīgā – galvenokārt ar šķirnes fermu veidošanu, lai tādas būtu katrā reģionā. Tāpēc arī tik precīzi atceros šī lēmuma datumu, ka esmu tūkstošiem reižu to rakstījis vēstulēs un dokumentos...

– **Kāds bija šī darba rezultāts, un kā tas samērojams ar šodienas situāciju zirgaudzēšanā?**

– Tiešām izdevās zirgaudzētavas izveidot katrā rajonā, un kopīgiem spēkiem panācām, ka zirgu skaits pieauga līdz 35 tūkstošiem. Daudz zirgu eksportējām, protams, ar PSRS institūciju starpniecību. Dažu gadu tie bija pat 150 zirgi, turklāt tos pirka Francijā un citās Eiropas valstīs, kā arī pa kādam pat Arābu Emirātos, Kanādā un Brazīlijā. Katru gadu izcīnījām godalgas zirgu skatēs Tautas sasniegumu

Latvijas Jātnieku federācijas gada ballē balvu par mūža ieguldījumu jāšanas sporta attīstībā Edgaram Treibergam pasniedz LJF prezidents Agris Blaus un ģenerālsēkretāre Kristīne Lisovska.

izstādē Maskavā. Šobrīd situācija ir pavisam citāda – Latvijā ir 11 tūkstoši zirgu. Bet tam ir arī savs loģisks skaidrojums, – cilvēki noveco, jaunie pamet laukus, un pēc darba zirgiem praktiski vairs nav nekāda pieprasījuma. Taču jāteic, ka nav vērojama lejupslīdes tendence, pēdējos gados situācija stabilizējas, un zirgu skaits nesārūk, – vaislas un šķirnes zirgu skaits pat palielinās. Ja kādreiz slēgtās manēžas zirgu sagatavošanai bija tikai Kleistos, pēc tam Tērvetē, Grobiņā un Burtniekos, tad tagad tās uzceltas jau daudzās, pat salīdzinoši nelielās saimniecībās un sporta klubos – Kurmenē, Talsos, Gulbenē, Kocēnos, Kalngalē, Jaunmārupē, Ķekavā, Preiļos, Babītē, Ropažos un citur.

Amati mainījās, bet galvenie palika zirgi

– **Kad sākat darbu LJF un LZB?**

– Jātnieku federācijā sāku darboties 1984. gadā kā Zooveterinārās komisijas priekšsēdētājs. Laiks ritēja, amati mainījās... 1996. gadā tika nodibināta Latvijas Zirgaudzētāju biedrība, par kuras prezidentu kļuva un strādāju vēl joprojām, un uzskatu, ka ievērojams ir organizācijas darbā ieinteresēto – juridisko un individuālo biedru skaits. Abu organizāciju deleģēts, sāku iekļauties Pasaules kausa Rīgas posma rīkošanā šķēršļu pārvarēšana, un kopš 1999. gada esmu organizācijas komitejas loceklis. Tas ir nozīmīgs pasākums gan mūsu sportistiem, kuri pašu mājās var pārbaudīt savus spēkus starptautiskā konkurencē, gan zirgaudzētājiem, kuri savu veikumu var parādīt

plašākam interesentu skaitam, tai skaitā no ārvalstīm. Jāteic, ka pirmo nopietno pieredzi sacensību rīkošanā guvu, kopš 1986. gada trīs gadus pēc kārtas rīkojot Vissavienības sacensības smagajiem braucamajiem zirgiem Tīrainē. Tās izdevās ļoti labi, saņēma augstu vērtējumu, un tāpēc mums piedeva tādu “apgrēcību”, kad 1988. gadā Jānis Stanga izbrauca laukumā ar Latvijas karogu rokās...

Deviņus gadus vadu LOSP kā 14. valdes priekšsēdētājs pēc kārtas, šajā amatā strādājot gandrīz pusi laika no organizācijas pastāvēšanas. Varbūt tāpēc, ka, aizstāvojot dažādu nozaru lauksaimnieku intereses, uzdrīkstamies reizēm visai skarbi izteikt savu viedokli. Biedri ciena šo organizāciju, un juridisko biedru skaits šogad jau palielinājies līdz 67. Nedrīkst visus projektus un finanses dot tikai vieniem un tiem pašiem, – lai bagātie kļūtu vēl bagātāki, bet nabagie – nabagāki.

Bija jāuzlabo ģenētiskais materiāls

– **Kad izveidojāt savu saimniecību un tikāt pie saviem zirgiem?**

– Tas bija jau astoņdesmito gadu beigās, deviņdesmito sākumā – Garkalnē izveidoju zemnieku saimniecību “Kriķi”. Vēl tagad atceros savu pirmo izaudzēto kumeli – Vikingu no Kalves. Darbojoties zirgaudzēšanā, sapratu, ka mums agrāk pastāvējušas tikai divas spēcīgas asinslīnijas – Gaida un Spēkoņa; Flagmaņa un Gintera radnieciskās grupas. Bija skaidrs, ka jāieved jauni zirgi, jāpērk kvalitatīvs sēklas materiāls, lai neizman-

totu tikai dažus atsevišķus vaisliniekus. Tagad mana darbošanās praktiskajā zirgaudzēšanā aizņemties dēļ iet mazumā, bet ziedu laikos pašam īpašumā bija ap 80 zirgu, kuri tika turēti arī citās saimniecībās, jo paša stallī ir 28 vietas.

– Jums izdevies izaudzēt daudzus labus zirgus sportam. Kurus jūs vēlētos pieminēt?

– Vispirms Radiantu, kurš astoņas reizes bijis Latvijas čempions šķēršļu pārvarēšanā un guvis panākumus starptautiskās sacensībās, tai skaitā godalgas *Grand Prix*. Noteikti jāmin arī Mītjutlands, *Carpatio II*, *Aprikoze*, *Chardon-nay*, *Lacapo*, *Rolex Miro*, *Clair De Lune*, *Irwindes Wing*, *Consensuss*, *Cappuccino* (vēlāk *Russell*).

Varam audzēt ļoti labus zirgus

– Kāpēc mums neizdodas sasniegt augstākus sportiskos panākumus?

– Jāatzīst, ka šobrīd pret sportistiem un zirgu sagatavošanu nav iespējams izvirzīt augstākas prasības. Agrāk bija sporta biedrības, kas finansēja treniņu procesu, došanos uz sacensībām, un līdz ar to arī prasīja katram vecumam adekvātus sasniegumus. Tagad, kad gandrīz simtprocentīgi zirgi pieder privātpersonām, federācija neko nevar iespaidot. Kā saimnieks vēlas, tā sportists dara, – kādas sarežģītības sariem gatavojas un kurās sacensībās startē.

Finansējums jāgaida no sponsoriem, un ārzemju sacīkstēs piedalās ne vienmēr labākie, bet tie, kuriem tiek dota nauda, jo līdzdalība sacīkstēs ir ļoti dārga. Līdzīgi ir zirgaudzēšanā, ja, sākot iepriekš minēto astoņdesmitajos gados īstenoto programmu, mēs braucām atestēt zirgus, pārrunājam labākos to krustošanas variantus, tad tagad visu izšķir īpašnieks. Tikai tad, ja kāds zirgs tiek pārdots uz ārzemēm par labu naudu, dažs sāk domāt, varbūt arī viņš var izmantot šo pašu ģenētisko materiālu. Diemžēl mēs neizmantojam arī veco treneru pieredzi, un tas, ka jaunie sportisti audzina jaunus zirgus, arī ir galīgi nepareizi. Zirgs jāiestrādā speciālistam, un tad ar to var mācīties jāt bērni un jaunieši.

– Kas varētu ļaut cerīgi skatīties uz turpmākajiem gadiem?

– Zirgaudzētājiem jādoma par to, lai gatavotu kvalitatīvus zirgus, ar kuriem sportisti varētu braukt uz augstas kategorijas mačiem un tajos ieinteresētu pircējus par mūsu zirgiem, nevis tirgotu par smiekla naudu divus, trīs gadus vecus zirgus. Vēl pirms vairākiem gadiem mums bija ļoti ierobežots genofonds, bet tagad situācija ir mainījusies, mēs varam audzēt ļoti labus zirgus. Turklāt nav tā, ka valsts zirgaudzētājus neatbalstītu. Katru gadu par zirgiem tiek izmaksātas subsīdijas. Pastāv iespēja startēt LEADER projek-

tos, kur var saņemt dažādas intensitātes līdzfinansējumu, lai modernizētu stallus, iegādātos treileri, zirglietas vai inventāru. Ir lietas, protams, par kurām jābēdājas, bet ir arī prieks, – par to, ka attīstās paralimpiskā iejāde un pat pajūgu braukšana, ka cilvēki neatkāpjas no savas nodarbes – zirgaudzēšanas, ka top jauni sporta klubi un bāzes. Kopā ar Latvijas šķirnes zirgu audzētāju asociāciju turpinām regulāri sagatavot ērzeļu katalogu un ciltsgrāmatu, lai šie materiāli būtu pieejami zirgaudzētājiem un tiktu izmantoti ciltsdarbā.

Dace Millere,

no LLKC žurnāla "Latvijas Lopkopis"

Katrā žurnāla LATVIJAS LOPKOPIS numurā – arī par zirgiem

paraksts

paraksts

Profesionālo lopkopības žurnālu "Latvijas Lopkopis" iespējams abonēt VAS "Latvijas Pasts" nodalās visā Latvijā (abonēšanas indekss – 2044) un Latvijas Pasta mājaslapā, kā arī klātienē iegādāties Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrā Ozolniekos.

Sergejs Bertaitis ar savu zirgu ganāmpulku.

"CEPLIŠOS" IZVĒLAS ZIRGAUDZĒŠANU

SERGEJS BERTAITIS saimnieko Lēdmanes novada "Ceplišos", kur pirms gadiem desmit iegādājies plašu zirgu stalli. Tagad viņš nolēmis, ka visi spēki tiks veltīti tikai zirgaudzēšanai, gan saglabājot sadarbību ar labiem Latvijas sportistiem, taču izjāžu un treniņu piedāvājums no Rīgas 55 kilometru attālajā stallī šobrīd nav aktuāls. Taču zirgaudzēšanas jomā viņam jau daudz ko izdevies paveikt, un redzama arī perspektīva.

"Cepliši" atrodas gleznainā vietā pie Aviekstes upes, un te ir viss nepieciešamais, lai labi justos gan cilvēki, gan zirgi. Sergejs atzīst, ka tieši relaksējošā sajūta, ko dod darbs ar zirgiem dabā, bijusi tā, kas pirms gadiem pieciem pilnībā pārliecinājusi pamest būvnieka darbu.

Ar zirgiem – vairāk nekā desmit gadu

Zirgi Sergeja dzīvē ienākuši vairāk nekā pirms desmit gadiem. Sergejs stāsta par pašu sākumu: "Vienkārši iegādā-

jos zemi, saimniecību ar diviem, trim zirgiem. Man iepatikās, tad sāku sadarboties ar Aldu Šuvcāni Iecavā, vēloties nodarboties ar zirgaudzēšanu, nopirku viņas aptuveni 20 zirgu lielo ganāmpulku, un bija jādodomā, kur to izvietot – turpat tuvumā, jau lielākā saimniecībā, vai citviet. Iepatikās šī vieta Lēdmanē, kuru kāds ārzemnieks, neīstenotais iecerētais mērķus saimniekošanā, pārdeva."

Sergejs dzīvo attālāk no saimniecības, tāpēc to ikdienā uzrauga kaimiņi – Ilze un Guntis Kārklīni, strādā arī viens zirgkopējs.

Sergejs Bertaitis kā zirgaudzētājs privāti darbojas Latvijas Zirgaudzētāju biedrībā, tajā reģistrējot sev piederošos ērzeļus. Savukārt paša dibinātā SIA "IES"

iestājusies Latvijas šķirnes zirgu audzētāju asociācijā, reģistrējot ķēves. "Ceplišos" notikušas ērzeļu vērtēšanas skates, kurās piedalās abu biedrību audzētāji un speciālisti. SIA "IES" ir arī viena no 79 Latvijas Jātnieku federācijas biedriem.

Lepojas ar labiem ērzeļiem

Viens no Sergeja īpašumā esošajiem vaislas ērzeļiem ir Andras Šteinbergas audzētais Latvijas siltasiņu šķirnes zirgs *Catalino* (tēvs – *Calliano*, HL – Holšteinas, dzimis 1991. gadā Vācijā), kurš ir viens no vadošajiem vaislas ērzeļiem pēc pēcnācēju kvalitātes, kurš veiksmīgi startējis gan iejādē, gan konkūra maršrutos ar 140 augstiem šķēršļiem (kā teikts "Latvijas vaislas ērzeļu katalogā 2017"), tajā skaitā Kristapa Neretnieka vadībā. Savukārt licencētais ēzeļis *Cairos* (tēvs – *Centyro*, dzimis 1991. gadā Vācijā) iegādāts "Zviedru birzes zirgos" no Rūtas Rasiņas, un viņš ir šobrīd viena no Latvijas labākajiem sporta zirgiem – KS *Coradina* pusbrālis, ar ko

Stallis "Cepliši"

Apsaimnieko 18 ha zemes
Pieejamas novietnes 50 zirgiem, tajā
skaitā dubultie boksi ķēvēm ar
kumeļiem
Šobrīd atrodas 36 zirgi
Izmantojama slēgtā manēža 20x44 m

startē Andis Vārna maršrutos līdz 160 cm. Šobrīd ar *Cairos* strādā perspektīvā jātniece Terēze Zalte, un zirgs atrodas viņas treniņu vietā Kocēnos. Par ļoti perspektīviem saimnieks uzskata arī jaunos ērzēļus – Kalimandžaro un Rio.

Savukārt ar Sergejam Bertaitim piederošo zirgu *Coppeli*, kas iegādāts “3 Vītoli stajļos” (tēvs – *Corall*, HL, dzimis 1998. gadā Vācijā), veiksmīgi sacensībās startējusi Laura Luīze Leinerte zirgiem līdz piecu gadu vecumam.

Sergejs saka, ka pašā sākumā ar jāšanas sportu te sākusi nodarboties Tija Alise Jurjāne, tad tika turpināta sadarbība ar citiem jātniekiem, savus audzētos zirgus bez minētajiem sportistiem nododot arī Vladimira Blaževiča un Aleksandra Šakurova aprūpē, lai tie varētu uzturēties citos stajļos, tiktu atbilstoši sagatavoti un startētu sacensībās.

Aleksandrs Šakurovs, viens no labākajiem Latvijas konkūristiem, par sadarbību ar Sergeju Bertaiti stāsta: “Sergejs, pirmkārt, ir labs cilvēks. Ar viņu ir patīkami komunicēt, un sadarbībā viss ir lieliski. Saimnieks netraucē sportistam jāt, kā tas bieži gadās ar atsevišķiem zirgu īpašniekiem, kuri nemitīgi vēlas sniegt savus padomus. Sergejs piedāvā darbu ar kvalitatīviem zirgiem. Sākumā mums kopīgi piederēja zirgi *Goldfinger B* un *Alter Ego*, bet nupat esmu tos pilnībā atpircis. Bet sadarbība turpinās.”

Uzdevums izveidot labu vaislas ganāmpulku

“Par savu uzdevumu uzskatu izveidot labu vaislas ganāmpulku ar 15–16 kumelēm, lai strādātu augstākā līmenī. Šobrīd to ir piecas, sešas. Man ļoti ciltsdarba iekopšanas jomā palīdzējis Latvijas Zirgaudzētāju biedrības priekšsēdētājs Edgars Treibergs, kurš atvēlēja savu ērzēli, ļoti labu vaislinieku *Con-*

sensus (tēvs – *Camax L*, BWP, dzimis 2006. g. Vācijā) ciltsdarba turpināšanai. Uzskatu, ka šī palīdzība deva iespēju labākai ciltsdarba turpināšanai,” atzīst Sergejs. “Ļoti labi bērni ir arī *Goldfinger B*, kuru nopirku no Aleksandra Vasiljeva. Bija arī licencēts ērzēlis Kvartets. Šogad izmantoju *Catalino* (tēvs – *Calliano*, HL, dzimis 1997. gadā Vācijā), un tieši šo *Calliano* liniju vēlos savā ganāmpulkā turpināt.” Latvijā dzimuši, visi kumeli tiek reģistrēti kā Latvijas siltasiņu šķirnes zirgi, bet ciltsdarba pamatā ir Holšteinas un Hannoveres zirgu asinis.

Cerības ir, kā nu bez tām...

Jautāts, kādas ir perspektīvas zirgaudzēšanai Latvijā, Sergejs vīrišķīgi lakoniski atbrauc: “Cerības ir, kā nu strādāt bez tām...” Un turpina: “Rezultāti ir, nelieli, bet ir. Arī kopumā Latvijā zirgu kvalitāte uzlabojas, tiek gan audzēti, gan ievesti labi zirgi. Bet galvenais, – trūkst sportistu, kuri varētu sagatavot zirgus uz 130 un 140 cm augstiem šķēršļiem, kad sākas īstais sports. Tad katras kļūdas svars ir ļoti liels un pat bīstams, tāpēc nepieciešama īpaši prasmīga apmācība. Pieredzējušākajiem sportistiem ir jātrenē pašu zirgi, un saimniekiem savās mājās grūti cerēt uz palīdzību, tad nu izveidojies tāds modelis kā man, ka četri no labākajiem zirgiem atrodas šobrīd stajļos, kur strādā jātnieki. Diemžēl ir arī tā, – tu jūti, ka zirgs ir labs, vajadzētu to gatavot, ieguldīt naudu. Taču tas jāpārdod, lai varētu uzturēt citus.”

Saimniecībā šosezon piedzimuši divi kumeliņi – divas ķēvītes – no Kapitola, kas turpina *Cornet Obolensky* liniju, un no *Catalino*. Gaidāmi vēl vairāki, diemžēl divi arī abortējušies. Veterinārārsti izteikuši minējumu par kādu nenosakāmu infekcijas slimību, tāpēc, konsultē-

joties ar citiem kolēģiem Lietuvā, ķēves turpmāk nolemts vakcinēt.

“Zirgu pircēju nav daudz,” atgādina saimnieks. “Tāpēc ļoti rūpīgi jādomā, cik kumelju katru gadu atražot, un vai būs iespēja tos pārdot. Jātnieki un zirgi dara daudz, lai šīs nodarbes popularizētu. Malači ir “Burtņieki”, kuri ar pilnu jaudu atjaunojuši zirgaudzēšanu, interesants stallis “Dzelmes” izveidojies Jumpravā pie Vladimira Blaževiča – viens no jaunākajiem, kur, manuprāt, pareizi ieguldīta nauda.”

Ar kumeliem jāstrādā kopš bērnības

Šādam zirgu skaitam jau šobrīd 18 ha saimniecības zemes ir par maz, – lai pietiktu ganībām un lopbarībai, jāreķina hektārs uz zirgu. Taču šajā apkārtnē tikpat kā nav iespēju paplašināties, jo apkārt ir labi iekopta lauksaimniecības zeme. Siens tiek iepirkts no tuvējiem zemniekiem, kā arī papildbarības atved uzticams piegādātājs, ar kuru jau ilgstoši turpinās sadarbība.

Ar patiku var vērot, cik drošs ir ganāmpulks, pat nesen dzimušie kumeliņi ar mammām, kuri patlaban mitinās atsevišķā aplokā. Sergejs atzīst labāko zirgaudzētāju sen aprobēto patiesību: “Mana ikdienas filozofija ir tāda, ka ar katru kumeliņu jāstrādā kopš bērnības, lai viņš pierod pie cilvēka, uzticas, viegli kontaktējas. Tad arī vēlāk sportā var sasniegt labus rezultātus, ja jātniekam un zirgam ir labs kontakts. Un vispareizākais ir dabisks audzēšanas veids, – lai zirgi ganās barā, komunicē cits ar citu, vecākie pamāca jaunos, un, kopā sanākot, arī pārvar bailes, ja rodas kāds šķietams apdraudējums. Tāpat ēdināšanā nav nekas labāks par dabīgo – labu zāli un tīru ūdeni.”

Galvenais – saglabāt labas attiecības

“Tā kā pats neesmu nekad bijis jātnieks,” nosmej Sergejs, “nākas ar sportistiem reizēm arī pastrīdēties, jo dažkārt iesaku ko tādu, ko viņi neuzskata par labu esam. Taču vienmēr saglabājam labas attiecības, labprāt braucu līdz sportistiem ar saviem zirgiem uz sacensībām tuvākajās valstīs – Lietuvā, Igaunijā, Polijā. Protams, cenšos apmeklēt visas sacensības konkūrā Latvijā, un stundām ilgi varu vērot startus. Ar zirgiem labi ir arī tas, ka tu vari darboties kopā līdz mūža beigām...”

Dace Millere,

no LLKC žurnāla “Latvijas Lopkopis”

ZIRGAUDZĒŠANA

LATVIJAS LIELĀKĀS ZIRGU AUDZĒŠANAS SAIMNIECĪBAS (ZIRGU SKAITS VIRS 20) STUDFARMS IN LATVIA (20 HORSES AND MORE)

Avots: Lauksaimniecības datu centrs, uz 01.07.2018

jaunā tabula

LATVIJAS ZIRGAUDZĒTĀJU BIEDRĪBA

LZB ir pirmā zirgaudzētāju organizācija Latvijā, kas dibināta 1920. gadā. Šajā laikā sākas Latvijas zirgu šķirnes apzināta veidošana, un 1921. gadā tika veikta jau esošo zirgu reģistrācija, 1925. gadā izdots pirmais ciltsgrāmatas sējums, un 1937. gadā oficiāli atzīta pati šķirne. Padomju okupācijas laikā biedrības funkcijas pārņēma Latvijas PSR valsts institūcijas. Pēc PSRS sabrukuma 1992. gadā tika atjaunota Latvijas Zirgaudzētāju biedrība – sabiedriskas organizācijas statusā. Kopš atjaunošanas brīža LZB vadītājs ir Edgars Treibergs. LZB ir Pasaules zirgu audzētāju organizācijas WBFSH pilntiesīgs biedrs.

PIEDĀVĀ LJF SPORTA CENTRS "KLEISTI"

Latvijas Jātnieku federācijas sporta centrs "Kleisti" augu gadu organizē darbu mācību un sporta nodarbību grupās jāšanas sportā populārākajās disciplīnās – šķēršļu pārvēršanā (konkūrā) un iejādē.

Apmācību veic profesionāli treneri, kuri ieguvuši augstāko pedagoģisko izglītību Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijā, kā arī turpina specializēto apmācību dažādos Starptautiskās Jātnieku federācijas (FEI) organizētos semināros unursos, kas notiek gan Latvijā, gan ārzemēs. Jaunajiem sportistiem ir iespēja trenēties ar pieredzējušiem zirgiem, kuri pieraduši pie bērnu apmācības, kas sniedz papildu drošību. Tieši sporta centrā "Kleisti" savulaik apmācību sākuši daudzi no mūsu labākajiem jātniekiem. Nodarības notiek arī ziemā – slēgtajā manēžā. Interesenti te var nodarboties hobijs jātnieku grupās, pieejamas arī reitērijas nodarības cilvēkiem ar īpašām vajadzībām vai atveseļošanās nolūkā sertificēta speciālista vadībā.

Sporta bāze "Kleisti" tika nodota ekspluatācijā 1976. gadā kā Latvijas Lietišķo sporta veidu skolas bāze, kurā trenējās jātnieki un modernās piecīņas pārstāvji. Tā bija viena no modernākajām sporta bāzēm PSRS teritorijā – ar sacensību un treniņu laukumiem, manēžu, sporta zāli, ģērbtuvēm, telpām treneriem u. c. Sporta centrs "Kleisti" ir vienīgā jāšanas sporta bāze Rīgas teritorijā. Te notikušas daudzas plašas sacensības – arī starptautiskas sacensības jāšanas sportā un modernajā piecīņā. No 2010. gada oktobra "Kleistu" apsaimniekošanu no Izglītības un zinātnes ministrijas pārņēmusi Latvijas Jātnieku federācija.

Latvijas Jātnieku federācija uzņem jaunus audzēkņus mācību un sporta nodarbību grupās jāšanas sportā. Piedāvājam arī izjādes apvidū un treniņu laukumā. Sporta centrs "Kleisti" iznomā boksus personīgo zirgu turēšanai. Sīkāka informācija: 26569349; 29373524.

Pasaules kausa izcīņas Centrāleiropas zonas posma sacensību programma, 2018. Latvijas Jātnieku federācijas un Latvijas Zīrgaudzētāju biedrības izdevums. Publicēšanai sagatavoja Dace Millere. Foto: Māris Millers. Iespiests tipogrāfijā "UnitedPress Tipogrāfija". Dizains – Dzintars Melnis.

Sporta centrs "Kleisti"

Platība:	14 2613 m ²	Slēgtā treniņu priekšmanēža	427 m ²
Objekti:		Slēgtā treniņu manēža	421 m ²
Zirgu stallis	90 vietas	Konkūra zālāju laukums	7000 m ²
Sporta zāle	300 m ²	Konkūra smilšu laukums	7700 m ²
Slēgtā treniņu manēža	1954 m ²	Iejādes smilšu laukums	5600 m ²
		Jāšanas mācību laukums	3500 m ²

Piedāvātie pakalpojumi

1. Nodarības mācību grupā (2 nodarības nedēļā).
2. Nodarības sporta grupā (ne mazāk kā 3 nodarības nedēļā).
3. Reitērija:
 - cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (ar ārsta izziņu) instruktora uzraudzībā;
 - cilvēkiem ar īpašām vajadzībām – sporta nodarbība.
4. Nodarības grupā instruktora uzraudzībā:
 - vienreizēja nodarbība;
 - abonements (4 nodarības)/ abonements derīgs mēneša laikā;
 - nodarības iesācējiem;
 - abonements (4 nodarības)/ abonements derīgs mēneša laikā.
5. Individuālā nodarbība instruktora uzraudzībā ar apmācību.
6. Privātā zirga uzturēšana:
 - standarta boksā;
 - mazākā izmēra boksā;
 - lielākā izmēra boksā.
7. Boksa īre:
 - bez barības;
 - ar barību (auzas, siens), saskaņā ar apstiprināto barības normu.
8. Sporta manēžas un angāra īre:
 - manēžas īre (izmantošana) ārpus manēžas nodarbību grafika;
 - angāra īre (izmantošana) ārpus angāra nodarbību grafika.

LJF

www.ljf.lv

